

1 FELHŐ ALAPÚ IOT ÉS BIG DATA PLATFORMOK BEADANDÓ

1.1 Téma választás

Beadandóm tematikája a diplomamunkámhoz kapcsolódik melynek a tematikájául egy olyan témát fedeztem fel amely a jelenlegi munkahelyemen jelentősen megsegítené az ott dolgozók levelezési szokásait. Mivel a témát a munkahelyemről kaptam ezért, az ott dolgozók számára ez egy releváns téma volna. A választott témában főleg arra szeretnék kitérni, hogy hogyan tudnánk megtalálni azokat a módszereket amelyek segíthetnek abban, hogy egy idősoros adaton, hogyan tudnánk kikerülni azokat az eseteket amikor a rendszer automatikusan kiküld rossz riasztásokat.

Jelenleg olyan rendszer nem áll rendelkezésre a vállalatnál amely egy adatbázisrendszer-nél lévő idősoros adatokhoz úgy tudna határértéket igazítani, hogy az kevesebb anomáliát adjon. Továbbá, ez a határérték igazítás a jövőbeni előrejelzésnél válna a vállalat haszná-ra, mivel ha előre megtudnánk mondani, hogy mikor lesz nagy ingadozás a rendszerben, akkor felkészülhetnénk esetleges problémák, anomáliák sorozatára.

Személy szerint én ezt a témát relevánsnak tartom mivel, benyújtást nyerhettem a vállalat riasztásának, és a belső rendszerének a működésébe. Szeretném kifejezni azt, hogy ilyen idősoros adatokon, hogyan és miként lehetne előrejelezni értékeket, hogy azok minél közelebb álljanak a valósághoz. Továbbá, ezen előrejelzéseket, hogyan lehetne beépíteni a tesztelő és az éles rendszerbe, amely végzi ezen riasztásokat, és kiértékeléseket. Végül pedig, ezen módszer értékelése és konklúziók következtetése lesz a cél.

1.2 Téma fontossága

Alapvetően az a rendszer amivel a vállalat működik az adatokat, úgy tárolja, hogy abban megtalálhatóak különféle "mintázatok".

A jelenlegi rendszerben napi, heti illetve egyéb bontások alapján vannak elszeparál-va az adatok. Alapvetően emögött a rendszer mögött áll egy riasztási rendszer amely, hogyha túl nagy értékeket észlel ki küldd riasztásokat levelezési szerveren keresztül. Természetesen ez a riasztás akkor is ki lesz küldve amint a beérkezett adatok, túl alacsonynak bizonyulnak. Ez a rendszer egyik legnagyobb hiányossága, hogy magát a *threshold* értékét túl nagy különbségekre tudjuk beállítani. Ez azt jelenti, hogy határértéknek a szélessé-gét vagy túl nagyra állítjuk vagy túl alacsonyra. Amennyiben túl nagyra állítjuk ezt az értéket, akkor amikor jelezne a rendszer a *support*-nak akkora már túl nagy problémába ütköztünk.

Amennyiben pedig túl alacsonyra rakjuk ezt a határértéket, akkor pedig folyamatosan kiküldi az értesítéseket, ezzel azt érve el, hogy az aki figyeli ezen értékek változását, nem is fogja figyelembe venni a riasztásokat amelyeket kiküld a rendszer. Mivel annyira számos értesítés lett kiküldve, hogy nem lehet pontosan megállapítani azt, hogy melyik a lényeges és melyik az ami nem.

Alapvetően a probléma ebből indult ki, mivel a jelenlegi rendszernek a riasztása, így működik. Természetesen ez sok hibás riasztással és sok figyelmetlenséggel járhat.

Ennek érdekében, hogy egy jobb és hasznosabb support munkát tudjunk kialakítani, szükségünk lenne egy olyan módszerre, amely ezt a küszöbértéket tudja állítani, ahhoz képest, hogy a rendszerben, milyen adatok szerepelnek, és milyen mintázatok vélhetőek fel benne. Továbbá, az is cél volna, hogy ez a határérték igazodjon az adatokhoz, ezzel elérve azt, hogy csak tényleg amikor hiba következik be akkor riasszon. Ehhez lenne létfontosságú azon módszert/módszereket megtalálni, amely képes előrejelezni számunkra, a jövőben esetlegesen bekövetkező *anomáliákat*, kieső értékeket.

Természetesen, ha ezt a célt sikeresen el tudjuk érni, akkor számos előnye lehet ennek a vállalat számára.

- Az első és talán legfontosabb, hogy ha hamarabb észre tudjuk venni a riasztásokat, akkor nagyobb rá az esély, hogy be is tudunk avatkozni az adott helyen, ahol az **anomália** megjelent.
- Azon munkavállalók akiknek az a feladata, hogy segítséget nyújtsanak és figyeljék a rendszer viselkedését, ténylegesen tudnak azzal foglalkozni, hogy ezen riasztásokat figyelik, és beavatkoznak ha szükséges. Tehát tényleges baj esetén kapnak csak riasztásokat.
- **Kevesebb supportnak** kell ezzel a problémával foglalkoznia, mivel ha így megbízható a rendszer, akkor nem szükséges sok supportnak beavatkozni egy adott problémánál.
- Maga a rendszer kevesebbet áll egy hiba esetén, mivel időben észrevesszük és beavatkozunk a hiba tényleges helyén.
- A **rendelkezésre** állást növelhetjük ezzel, amely a vállalat számára az úgynevezett *"five nines"* jelentené a megfelelő értéket.
Vagyis a rendszernek 99.999%-ban elérhetőnek kell lennie.

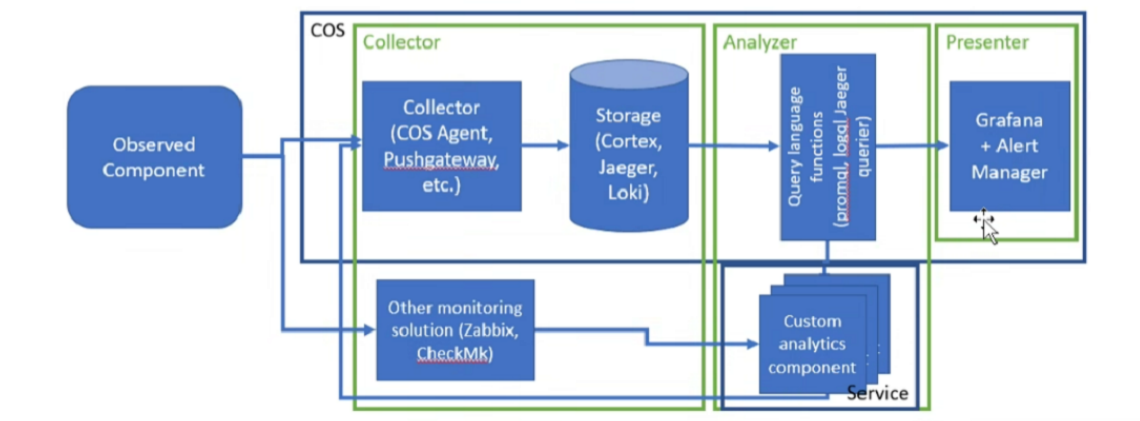
1.3 Gépi tanulás létfontossága

Ez a rendszer alapvetően olyan adatokat tárol amelyek napszaktól, évszaktól, ünnepektől függően változhat, erre alapvetően vannak megoldások, ebben az esetben nem feltétlenül lenne szükség a gépi tanulásra. A lényegességét a gépi tanulásnak az adja, hogy a rendszerben, vannak olyan adatok is amelyek váratlanul jönnek közbe.

Ennek egy lehetséges esete az lenne, hogyha egy megbeszélést követően a vállalat elrendeli azt, hogy a rendszer legyen használva a felhasználói által. Ilyenkor túl nagy a terhelés rendszeren és ez a terhelés meglátszik az adatokon is, és nagyobb valószínűséggel jönnek be kiugró adatok, amelyeket a jelenlegi rendszer természetesen anomáliának észlel. Ezt a hirtelen változást, a legegyszerűbben a gépi tanulással lehetne megoldani. Machine learning segítségével lehetőségünk volna arra, hogy nem csak a napszakban, évszakban, vagy az ünnepekben megfigyelhető minták alapján generáljon előre értékeket, hanem akár ilyen nem várt terhelés esetén is tudjunk megfelelő értékeket generáltatni. Ezzel elérve azt, hogy a support felkészült legyen, és megkapja a megfelelő értesítéseket, riasztásokat.

1.4 Rendszer felépítése

Alapvetően a rendszer egy adattárolóból/adatgyűjtőből és egy analizáló alkalmazásokból áll amelyet együttesen egy Java spring-boot applikáción keresztül kötünk össze. Ezt követően egy megjelenítő alkalmazás is belekerül. Adattárolónak jelenlegi projektben a MySQL adatbázis rendszerét használom. Ezt az adattároló rendszert összekötöttem a Springboot applikációval, melyet aztán a Prometheussal vagyis az analízis alkalmazás segítségével úgynevezett "promql" lekérdezéket tudunk gyártani. Melyet a későbbiekben össze lehet kötni az Alert Manager szolgáltatással is amely majd a riasztások kiküldését fogja kezelni. Egy összefoglaló ábra látható a 1.1 ábrán.

1.1. ábra: Cos felépítése

2 DOCKERIZÁLÁS

Alapvetően 2 dolgot dockerizáltam.

- **Sprinboot** applikációt, ami az interface-t fogja szolgáltatni számunkra.
- **Prometheust** amely segítségével pedig metrikákat tudunk készíteni a későbbi riasztások készítése érdekében.

Ezen alkalmazások dockerizálásához 3 komponensre van szükségünk, egy *prometheus.yml* fájlra, melyben a prometheushoz tartozó konfigurációs beállításokat helyezzük el. Továbbá, szükségünk van egy *docker-compose.yml* fájlra is, melyben megadjuk a springboot service-nek is meg a prometheusnak is a portokat és azt, hogy hol érjük el a prometheus.yml, konfigurációs fájlt is. Végül, magát a *Dockerfile-t* amelyben az inicializációs konfigurációs elemeket adjuk meg.

2.1 docker-compose.yml

Ebben a fájlban kettő szolgáltatást kell meghírdetnünk a springbootot és a prometheust. A springboot-ot a 8080-as porton hírdetjük meg és azonos hálózatra kötjük a prometheussal. A prometheust pedig a 9090-es porton hírdetjük meg, és ugyanúgy egy hálózatra kötjük őket. Végül létrehozuk ezt a közös hálózatot. docker-compose.yml tartalma:

```
services:
  springboot_service:
    build: .
    restart: always
    ports:
      - 8080:8080
    networks:
      - localprom
  prometheus:
    image: prom/prometheus:v2.44.0
    container_name: prometheus
    ports:
      - "9090:9090"
    networks:
      - localprom
    volumes:
      -
        ./monitoring/prometheus/prometheus.yml:/etc/prometheus/prometheus.yml
networks:
  localprom:
```

2.2 prometheus.yml

Ebben a fájlban, megadjuk a prometheus applikáció nevét, webes elérési útját (/actuator/prometheus), az adatgyűjtések közötti eltelt intervallumot ami 3 másodperc. Majd meghírdetjük a Java applikációnak a prometheust.

prometheus.yml tartalma:

```
scrape_configs:
  - job_name: 'MyAppMetrics'
    metrics_path: '/actuator/prometheus'
    scrape_interval: 3s
    static_configs:
      - targets: ['host.docker.internal:8080']
        labels:
          application: 'My Spring Boot Application'
```

2.3 Dockerfile

Alapvetően a Dockerfileban adjuk meg a kezdeti konfigurációkat, mivel induljon el az alkalmazás, milyen packageket futtasson le. A **FROM** részben megadjuk a Java verzióját és a projekt kezelőjének a típusát amely a maven. Ezt követően a **src** mappát bemásoljuk a docker által készített /home/app/src mappába, melyet követ a Java fájl konfigurációs fájljának az átmásolása a *pom.xml*. Majd lefuttatjuk a clean package commandot amely kitisztítja a pom.xml fájlt. Majd kihírdetjük az applikációt a 8080-as porton. Melyet követ a jar fájl bementi pontjának a meghatározása.

Dockerfile tartalma:

```
FROM maven:3.8.3-openjdk-17 AS build
COPY src /home/app/src
COPY pom.xml /home/app
RUN mvn -f /home/app/pom.xml clean package
EXPOSE 8080
ENTRYPOINT
["java", "-jar", "/home/app/target/spring_prom_app.jar"]
```
